

Tricomia per el primer de Maig

El Senyor: Benaventurats els mansois, perquè d'ells serà el regne dels cels!

L'esclau del Senyor: El regne del cel, Senyor, potser sí, però el que és el de la terra...

—Una gràcia de caritat, per l'amor de Deu!

—Ves-te'n i que et donguin dos tiros. Per morral!

—Germà llop: devora'm, però no apretis tant les dents, que em fas mal.

—Encara no t'hi has acostumat, més que imbècil?

M'estaràs belant fins la consumació dels segles? Menja i calla; vull dir, calla i deixa'm menjar en pau.

APÉNDIX

—Treballa, germà, treballa. Que del treball en vé el descans.

—Sí. El descans dels que no treballen.

ANGEL SAMBLANCAT

LA MANCA D'ESPIRITUALITAT FEMENINA

Es molt sensible que la gran majoria de la nostra joventut femenina, deixi passar el millor temps de la vida, sense donar-li el perfum vigorós i noble dels goigs forjats en el viure de l'intel·lecte i l'esperit.

Es tristament remarcable el fet d'haver-hi tan poques dones que consagrin una part de la seva vida a la conquesta d'un ideal o a la recerca d'uns coneixements que satisfessin la seva sed intel·lectual.

Les dones d'idees, les dones estudioses, les dones àvides de llum anímica escassegen. Es més; són mirades amb certa prevenció, especialment entre els homes.

Hom diria, que a través d'una pensa conreada, no pot haver-hi més que el clàssic espantall amb que són pintades les dones intel·lectuals, despullades de feminitat i inútils per a la llar.

Oh, no! Es una equivocació i una injustícia. Ningú ha dit, com apuntava Maria Llum Morales, que el cuidar de la casa, fós incompatible amb la cultura i la finor espiritual...

Ultra això, la vida és quelcom gran i complexa, per a dedicar-la única i exclusivament a rentar uns plats, parar la taula o fer una bugada.

Naturalment que considero aquestes feines molt altes i dignes d'ocupar bona part de la nostra activitat; però d'això a tenir-les com a única aspiració i finalitat.....!

Algú dirà que certes noies tenen afany de saber i prouja d'un millor viure; però els manca temps, perquè el treball i la llar s'els hi emporta.

En part, és veritat; però tothom sap que la majoria de les noies saben trobar estones per a intoxicar-se, anímicament, amb la droga perillosa de les males novel·les, i la literatura de cap valor.

Si aquest temps, vanament esmerçat, el dediquessin a la seva formació espiritual a ben segur que hi guanyarien elles i tothom.

Moltes noies viuen aïllades enmig del món, perquè ho desconeixen tot, perquè no poden fruit dels goigs més enlairats que tanca la vida, els del saber.

Froebel digué: «El saber té una doble acció que consisteix en elevar-se un mateix i als altres

amb consciència, llibertat i espontaneïtat.» «El saber és el fet més sublim del destí de l'home.»

Perquè, doncs, per l'únic delicta d'ésser del «sexe débil» havem de viure sense assolir aquest gaudi nobilíssim, que és el punt culminant on deuen dirigir-se els esforços de l'home?

Es que la nostra inferioritat ens ho impideix?

Encara que digui Mussolini que el sexe femení s'ha de limitar al gineceu «perquè té el cervell molt petit» jo crec, com creuen molts (fins el P. Ruiz Amado) que la dona no és un ésser superior o inferior a l'home, sinó, simplement, distint.

Es que si la dona aprén, és que si la dona vol una vida anímica més intensa perderà encisos o ho pagarà la llar?

No; això es podria respondre amb un gran nom i una gran figura, amb el nom de la que fou un bell talent i una ànima sublim, amb el nom venerat de Concepció Arenal; d'aquesta dona que a voltes escrivia sobre àrids i complexos problemes, després d'haver colat el brou de l'olla o repassat la robeta dels seus fills.

Es un crim que comet la societat amb les noies semi o totalment analfabetes.

Es també un infanticidi moral, com aquell de que ens parlava en Samblancat en una de les seves conferències, on també afegia que en moltes comarques l'analfabetisme existeix en proporció atterradora «especialment entre les dones».

Remarquem, que a la dona gairebé se li priva la intervenció en certs assumptes i en les converses d'art, de ciència o simplement de política...

Què interessa per l'economia domèstica, ésser del partit A o B, conèixer el darrer descobriment o saber com era l'estil gòtic?

L'home no cerca, doncs, en el matrimoni una comunió espiritual, generalment.

No és corrent trobar-li, i es limita a la satisfacció d'una necessitat fisiològica, com qualsevol altra.

Quin horror! I quin buid més desolador deuen veure-hi els homes o les dones de valer.

Es necessari; és precís; és indispensable, que la dona obri els ulls a la llum perquè pugui devenir una bona esposa, perquè pugui encarnar dignament l'ideal de mare educadora, perquè el miracle de que ens parla el poeta es realitzi «dos cors que en fan sols un» dos senys dins d'una pensa.

UNA OLOTINA

Primer de Maig

Per participar en la festa del Treball, pujarem—com altres anys—a la muntanya. No tindrem més companyia que les nostres propies il·lusions, preocupacions i esperances. A la muntanya tot canta a la llibertat: l'ocell que creua l'aire, l'abella que fibla una flor darrera l'altre, caragol babós, la sargantana bellugadissa, l'arbre minúscul i el gegant. Tot canta a la llibertat a certa altura i l'amor hi floreix espontàni i apassionat entremig d'una remor confusa i d'un perfum indefinible que exalten l'esperit contemplatiu i freturós.

Del cim de la muntanya i a través la boirina del matí, mirarem la Ciutat deixada enrera.—Quin ressó hi tindrà aquest any el cant de la Naturalesa que percibim ací en la diada de la festa del Treball?... Perquè és precisament a la Ciutat que li pertoca donar vida a la llibertat verdadera.

La Festa plena de llevors de redempció; fa repicar les campanes de tots els pobles de

la Terra. Però encara no poden celebrar-la, no tenen dret a celebrar-la, milers i milers d'homes—els ganduls, els explotadors, els despotes—. Per a que sigui universal cal il·luminar totes les consciències i estendre els furs de la justícia per mitjà d'un nou règim social que impossibiliti l'existència als paràsits i dongui a cada persona els mitjans per un màxim rendiment a l'activitat predilecta i lliurament escollida.

Aleshores florirà esplendorosa la llibertat a les ciutats, a les veritables *civitas*, en tots els grups d'homes dignes i servidors de llurs deures i drets, aplegats per la realització d'un fi ideal comú. L'altruisme triomfarà de l'egoisme i les audàcies insanes i els cops de força es faran impotents davant les noves cèl·lules de la organització civil futura: el sindicat professional i la societat política, les unions, per atendre les necessitats econòmiques i la vida de l'esperit, la unió armònica del treballador i de l'home, del professional i del ciutadà. Aleshores el cant selvatge de la Naturalesa vibrarà armoniosament amb el cant de la Humanitat redimida per la llibertat.

M. SANTALÓ

Conferències

MIQUEL SANTALÓ

Dissabte al vespre, a les nou de la nit, aquest pulcre conferenciant de Girona, professor de la Normal, donarà una conferència al «Centre Obrer», parlant de «Dues orientacions cabdals del pensament humà»; a l'endemà, diumenge, dia 4, a dos quarts de tres de la tarda parlarà a «Concentració Republicana», versant el tema «Els drets de l'home després de la Gran Guerra. Ciutadans, no manqueu a n'aquestes interessants conferències».

DOMÈNECH DE BELLMUNT

Per al dia 17 i 18 de Maig, aquest incansable periodista, abrandat de l'entusiasme de la joventut, vindrà, si no hi ha contratemps, a parlar-nos des de les tribunes de «Concentració Republicana» i «Centre Obrer».

Cal un altra crit d'Amnistia

El gest que suara s'ha manifestat en tots els llocs de Catalunya, amb motiu de fer més extensa l'amnistia, ve a ésser com un auguri de prometedores esperances per els homes que senten afany de llibertat i democràcia. Era altament simpàtic, l'entusiasme amb que tothom s'apressava a signar la seva tarja, demanant la llibertat per els nostres presos.

I bé podem dir que ha estat tothom, doncs, sortosament han estat pocs els casos d'aquells homes, que amb el cinisme més esferidor s'han negat a col·laborar en una obra tan humanitària; no cal fer-ne cap comentari d'aquesta gent, perquè la majoria d'ells, són inconcients dels seus actes, ni han tingut mai el més petit esment del que significa la paraula llibertat: la ideologia que aquest mot enclou és tan sublim i enlairada, que està per damunt de les seves intel·ligèn-